

22.10.2024

VN/26678/2024
VN/26678/2024-SM-9

Työ- ja elinkeinoministeriö

Sisäministeriön poliisiosaston lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kaupparekisterilain muuttamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt sisäministeriön lausuntoa hallituksen esityksestä kaupparekisterilain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan kaupparekisterilakiin lisättäväksi säännökset Patentti- ja rekisterihallituksen toimivallasta, joka koskee selvitystilaan tai kaupparekisteristä poistettavaksi määrätyn osakeyhtiön, osuuskunnan, asunto-osakeyhtiön tai keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön selvitystilan lopettamista tai palauttamista kaupparekisteriin. Säännöksiä sovellettaisiin sellaiseen edellä tarkoitettuun ilmoitusvelvolliseen, joka on määrätty selvitystilaan tai poistettu kaupparekisteristä sen laiminlyötyä kaupparekisteriin liittyvän ilmoitusvelvollisuuden.

Esityksen tavoitteena on mahdollistaa ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnin perusteella selvitystilaan tai rekisteristä poistettavaksi määrätyn ilmoitusvelvollisen selvitystilan lopettaminen tai palauttaminen rekisteriin, jotta ilmoitusvelvollisen elinkeinotoiminta tai muu toiminta voi jatkua tietyissä tilanteissa. Kaupparekisterin ajantasaisuuden varmistamiseksi ja laiminlyöntien jatkamisen estämiseksi toistuvien hakemusten tekeminen ei tulisi olla mahdollista.

Edelleen esityksen tavoitteena on, että ilmoitusvelvollinen voisi jatkaa toimintaansa mahdollisimman normaalisti ja vastaavasti kuin ennen selvitystilaan tai rekisteristä poistettavaksi määräämistä. Esityksellä ei oteta kuitenkaan kantaa ilmoitusvelvolliselle lainsäädännöstä mahdollisesti johtuviin muihin seuraamuksiin, kuten veroseuraamuksiin, mutta selvitystilan lopettamista tai rekisteriin palauttamista koskevaa päätöstä tulisi tulkita ilmoitusvelvollisen kannalta siten, ettei toimintaa ole ollut tarkoitus lopettaa, vaikka selvitystilaan määrääminen tai rekisteristä poistaminen olisi toiminnan tosiasiallisesti väliaikaisesti keskeyttänyt. Lainsäädäntöä tulisi myös tulkita sen mahdollistamin keinoin siten, että välilliset seuraamukset ilmoitusvelvolliselle jäisivät mahdollisimman vähäisiksi.

Poliisiosasto pitää hallituksen esitystä yleisesti kannatettavana.

Kaupparekisterin alkuperäinen tarkoitus on sujuvan ja nopeatempoisen kaupankäynnin edistäminen sekä oikeusvarmuuden tasapainottaminen, aikaansaaminen ja ylläpitäminen. Kaupparekisteri on julkinen rekisteri, jolla pyritään edistämään suomalaisen elinkeinotoiminnan sujuvuutta asettamalla saataville tarpeellisia tietoja tätä varten. Rekisteri perustuu lähtökohdalle, että ilmoitusvelvollinen huolehtii rekisteriin merkittyjen tietojen ajantasaisuudesta, jolloin niin elinkeinoelämä, viranomaiset kuin kansalaisyhteiskunta voivat luottaa tietoihin.

Hallituksen esityksessä on ehdotettu tarpeellisia muutoksia, joiden tarkoituksena on parantaa kaupparekisteriin merkittyjen tietojen ajantasaisuutta ja luotettavuutta. Mikäli ilmoitusvelvollinen laiminlyö omat velvollisuutensa tietojen antamisessa viranomaisille, sillä tulee olla seuraamuksensa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

Kaupparekisterin merkitys huomioiden, rekisteristä poistojen tulisi lähtökohtaisesti perustua tutkituun tietoon toiminnan päättymisestä. Ilmoitusvelvollisen tietojen antamisen laiminlyönti/passiivisuus rekisteripitäjää kohtaan ei kuitenkaan aina tarkoita, että varsinainen toiminta on päättynyt.

Palautusmenettely on kannatettava toimenpide, mutta tätä ei tulisi ajatella pelkästään asiakkaan näkökulmasta. Pohjalla on kuitenkin asiakkaan oma laiminlyönti/passiivisuus rekisteripitäjää kohtaan ja mahdollisten lakisääteisten velvollisuuksien laiminlyönti, jota voidaan myös tehdä tahallaan. Tällä tavoin voidaan pyrkiä vaikeuttamaan asioiden selvittämistä, sanktioiden kohdentumista ja tosiasiallisten toimijoiden tunnistamista.

Asiakkaan laiminlyönnin/passiivisuuden vuoksi rekisteripitäjän on ryhdyttävä toimenpiteisiin rekisterin ajantasaisuuden varmistamiseksi. Tästä työstä aiheutuu rekisteripitäjälle (Patentti- ja rekisterihallitukselle) ylimääräistä työtä. Rekisteripitäjän lisäksi muutostyöt työllistävät muita viranomaisia, joiden tulee omassa toiminnassaan huomioida kaupparekisterimerkintöjen muutokset.

Lopuksi

Patentti- ja rekisterihallituksen tulisi varmistaa kaupparekisteristä liittyvien poistotietojen tai rekisteriin palauttamista koskevien tietojen välittyminen automatisoidusti (rajapinnassa) myös Verohallinnolle (tekniset ratkaisut). Harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnassa kaikessa viranomaistoiminnassa tulee huomioida omien toimien mahdolliset vaikutukset muihin viranomaisiin ja erityisesti, jos ne koskevat viranomaisrekistereitä.

Poliisijohtaja

Stefan Gerkman

Poliisitarkastaja

Juha Tuovinen

Jakelu TEM Työ- ja elinkeinoministeriö

Tiedoksi TEM TTM YSI Sisämarkkinat, Jyri Oksanen

VN/26678/2024-SM-9

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: